

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 30. kimovca 1881.

List 39.

Oblast katoliške Cerkve.

(Dalje.)

Telo lahko zadene bolezen, toraj potrebuje zdravila iz rok skerbnega zdravnika. Tudi življenje naše duše zadevajo bolezni, t. j. greh, a za to boleznijo sledi gotova smert, ako duše ne ozdravi zdravilo usmiljenja Božjega. Takšno zdravilo pa skesanemu grešniku duhovni zdravnik, t. j. spovednik, daje v zakramentu sv. pokore. To oblast ozdravljanja je Jezus dal apostolom z besedami: „Sprejmite sv. Duha; kterimkoli boste grehe odpustili, bodo jim odpuščeni, in kterim jih bode prideržali, prideržani jim bodo.“ (Jan. 20, 22.) Greh, ki ga apostoli na tem svetu odpustijo, odpusti Bog v blaženi večnosti; greh, ki ga prideržijo apostoli, ki ga oni ne odpustijo, prideržal (ne odpustil) ga bode tudi Bog. — Ako je kak revež iskal pomoči za svoje telo, je Jezus navadno pred uslišanjem prošnje ozdravil ga na duši. Tako n. pr. „prinesli so mu mertvoudnega“, a Jezus videč njih vero, reče mertvoudnemu: „Zaupaj, sin, odpuščeni so ti grehi tvoji.“ (Mat. 9, 2.) Zveličar je namreč v revežih videl „otroke Božje“, ki so pot zveličanja zgubili z grehom. Gospod, ki pozna „serca vseh“ (Act. 1, 24), nesrečnežu naj prvo podeli to, kar je naj bolj potrebno, — odpusti greh, t. j. ozdravi na duši. Isto oblast ozdravljanja zadobili so le apostoli, a ne kteri si bodi drugi človek. Ko je Jezus bil bolniku grehe odpustil, so pisnarji zagnali glas: „Kdo more grehe odpuščati, kakor sam Bog?“ (Mark. 2, 7.) To je resnica. Le z božjo oblastjo morejo se odpuščati grehi. Kdor toraj odpušča grehe, je sam Bog ali pa namestuje Boga. Ker je Kristus, ki je Bog, dal apostolom isto oblast, kakor jo sam ima, zatoraj oni službo duhovništva opravljajo z Božjo oblastjo. Isto velja gredé deljenja zakramentov sv. olja, reda in zakona, kakor v obče gledé vseh opravil, s kterimi Cerkev pomaga človeku potujočemu v nebesa; ona ravná kot namestnica Božja. Zveličar je namreč (Mat. 18, 18) apostolom rekel: „Karkoli bodeste zavezali na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih; a karkoli bodeste razvezali na zemlji, bo razvezano v nebesih.“ Kaj pomeni to? Kdor je zvezan, ta ne more iti, kamor bi rad. Nekdo n. pr. želi iz Maribora priti v Ljubljano. Na potu zgrabijo ga hudobneži ter ga na svoje veselje privežejo z vojko k drevesu.

Potnik ne more ne na desno ne na levo, ne naprej ne nazaj, — zvezan je, tako ni zmožen doseči svojega namena, vez ga ovira. Če ti potuješ po isti cesti in zapaziš nesrečnika, gotovo se ga boš usmilil, boš prerezal ali odmotal verv, pak na ta način reveža „razvezal“ in rešil nadloge; sedaj mu bo mogoče nadaljevati svoje stopinje proti Ljubljani, sedaj je upanje, da bo dosegel svoj namen. Tudi mi smo potniki, hodimo po stezi, ki derži iz časnosti v večnost. Vsi želimo (in morali bi) priti v nebesa. Toda, gostokrat smo „zvezani“ ter ne moremo naprej. Kar nas „veže“ in ozira, to je greh in kazni za prelomljenje Božjih zapovedi. Dokler smo namreč v grehu, ali če še za svoje že sicer odpuščene grehe nismo pokore opravili, dotle ne moremo skozi nebeška vrata. — Kakšno oblast so toraj dobili (Mat. 18, 18) apostoli v obče, a (Mat. 16, 19) sv. Peter posebej? „Karkoli bodeste razvezali...“, t. j. kadar bodeste ljudem, spokornim grešnikom, odpustili grehe in kazni, takrat bo jim Bog odpustil, takrat bodo ljudje zopet dobili pravico do zveličanja, zamogli bodo priti v svojo pravo domovino, doseči svoj namen; — „karkoli bodeste zavezali...“, t. j. ako grešnikom ne bodeste odpuščali, ako jih pustite v njihovih „vezih“, ostali bodo „zvezani“, t. j. ljubi Bog jim ne bode odpustil, ne bodo mogli priti do nebeške blaženosti. Sploh, „karkoli“ bodo apostoli storili za posvečevanje človekovo, vse to bodo delali kot pooblastenci Božji. Vse pripomočke, s kterimi se pridobiva milost, je Jezus izročil apostolom (in njihovim postavnim naslednikom), a nikomur drugemu; le tim je dal oblast, da smejo in zamorejo samostalno vredovati službo Božjo in deliti ss. zakramente, t. j. opravljati službo duhovništva.

Apostoli so vsled prejete oblasti službo duhovništva zverševali tako, kakor jim je bil Zveličar zapovedal. Povsod so kerščevali (ali o posebnih priložnostih drugim kerstiti prepustili) tiste, ki so bili v nauku Jezusovem dovolj podučeni ter so obljubili deržati se sv. vere. Sv. Filip n. pr. je dvorniku etijopske kraljice Kandace bil razložil besede preroka Izaija, govoreče o Mesiju. Dvornik potem želi postati kristjan. Ali Filip reče: „Če veruješ iz vsega serca, smé se zgoditi.“ Dvornik pa odgovarjajoč pravi: „Verujem, da Jezus Kristus je Sin Božji“; nato ukaže voz ustaviti. Filip in dvornik se podasta do vode, tukaj je apostol svojemu učencu podelil zakrament sv. kersta. (Act. 8, 38.)

Kerščene ljudi so apostoli v veri poterjevali ali „firmali“ (birmali). Sv. Luka n. pr. nam (Act. 8, 14) pripoveduje: „Ko so apostoli, kateri so bili v Jeruzalemu, slišali, da je Samarija sprejela besedo Božjo, pošljejo jim Petra in Janeza; ko sta pa tje prišla, sta za nje molila, da bi sprejeli sv. Duha, ki še na nobenega njih ni bil prišel, bili so samo kerščeni v ime Gospoda Jezusa; potem sta pokladala roke na nje in sprejemali so sv. Duha“, t. j. kristjanom sta delila zakrament sv. poterdbe ali birme.

O prvih kristjanih nam evangelist sv. Luka (Act. 2, 42) naznanja, da „so bili stanoviti v nauku apostolskem pa v družbi pri lomljenju kruha in v molitvah“, t. j. oni so pri službi Božji skerbno poslušali razlaganje Jezusovega nauka iz ust apostolov, vdeleževali se daritve in molili pri sv. opravilu. „Lomljenje kruha“ pomenja sv. mašo in sv. obhajilo. Ko je namreč Jezus Kristus sam opravljal to daritev, je „prelomil“ podobo kruha „in delil svojim učencem“. (Mat. 26, 26.) Tudi učenca v Emavsu „sta ga spoznala pri lomljenju kruha“. Jezus je namreč „sedel za mizo z njima, vzal je kruh in blagoslovil, ga prelomil ter jima dal“. (Luk. 24, 30.) Isto opravljali so apostoli, zatoraj so daritev sv. maše imenovali „lomljenje kruha“. Duhovnik še dandanes pred sv. obhajilom „lomi“ podobo kruha.

Vernike, ki so bili pri kerstu zadobljeno milost in duhovno življenje z grehom zapravili, so apostoli opominjali k pokori. Tako n. pr. sv. Jakob (5, 16) grešnikom kliče: „Spovedujte se svojih grehov in molite jeden za drugega, da se ne pogubite!“ Sv. Luka v zgodovini apostolov (19, 18) piše, da „je veliko vernikov prihajalo, ki so se spovedovali in razodevali svoja hudobna dela“. Ljubljence Jezusov, sv. Janez, pa pravi: „Ako se spovemo svojih grehov, je Bog zvest in pravičen, da nas očisti vse krivice“. (I. Jan. 1, 9) Ako bi se ljudje svojih grehov ne obtoževali apostolom, takrat bi ti ne mogli razpoznati, kdo da je odveze vreden in kdo pa ne. Jezus namreč apostolom ni rekel samo „odpuščati“ grehe, ampak tudi „priderževati“ ali ne odpuščati. Da bodo apostoli zamogli pravično sodbo izreči, komu naj bi sveto odvezo podelili in komu odrekli, morajo poznati grešnikovo dušno stanje; da pa bodo apostoli to spoznali, morali so jim grešniki sami razodevati in natančno razkrivati svoje serce. Zatoraj „človeka, ki je skerbni za svojo dušo, ni sram obtožiti se svojih grehov duhovniku, da odpuščenje od njega zadobi“, tako piše sv. Klemen, ki je bil učenec sv. Pavla in tretji naslednik sv. Petra ali papež leta 91 – 100.

Sv. pismo (Act. 5, 5) pravi, da so verniki izvolili sedmero možev, „te postavijo pred apostole, ki so molivši polagali roke na nje“, t. j. apostoli so mladeniče posvečevali za dijakone. Sv. Pavel n. pr. je pa „roke položil“ na Timoteja, t. j. posvetil ga je škofa, podelil mu zakrament sv. reda. (I. Tim. 4, 14.)

Z ravno tisto duhovniško oblastjo so apostoli delili zakrament sv. poslednjega olja in blagoslavljali zakonske zveze. Verniki so jih smatrali (cenili) kot duhovne, iz njihovih rok so sprejemali svetstva*); nikdo se temu ni ustavljal, ker so kristjani bili prepričani, da je Cerkev v osebi apostolov od Kristusa dobila — oblast duhovsko.

(Dalje nasl.)

Sreto leto pa sv. obhajilo nam in dušam v vicah v korist.

Kar je zakrament sv. kersta za izbrisovanje izvirnega greha, kar je zakrament sv. pokore za odpušanje vsih po sv. kerstu storjenih grehov, to so molitev, post, milošnja, odpustki in druge dobre dela za odpušanje časnih kazni. Ako bi prva dva človeka ne bila grešila, bi ne bilo potreba sv. kersta; ako bi človek po sv. kerstu nikoli ne grešil, bi Jezus ne bil zakramenta sv. pokore postavil; ako bi človek zakrament sv. pokore tako opravil, to je, vse pogoje tako dopolnil, kakor bi jih bilo želeti in bi zlasti tako veliko žalost čez grehe imel, kakoršno Cerkev želi, bi pri spovedi z grehi vred tudi vse časne kazni bile odpušene. To pa se ne zgodi, vsaj navadno ne, temuč časne kazni, tako pravimo, mora človek že po odpušenem grehu sam izbrisovati z molitvijo, s postom, z milošnjo, z odpustki in drugimi dobrimi deli na tem svetu, ali pa z grozovitim terpljenjem na unem svetu v vicah.

Bog je torej naši slabosti in pomanjkljivosti pri prejetem zakramentu sv. pokore na pomoč prišel s tem, da nam je dal pripomočkov, s katerimi zamoremo to svojo pomanjkljivost pri spovedi nadomestovati in se tudi pozneje še očiševati svojih še ostalih zasluženih časnih kazni.

Razun ravno naštetih takih pripomočkov za izbrisovanje časnih kazni imamo pa še drugi pripomoček, ki se sicer navadno v to versto ne šteje, smé se pa vendar, ako njegovo natoro preišljujemo, tu sem prištevati, in ta pripomoček je vredno prejetje zakramenta sv. Rešnjega Telesa ali sv. obhajilo. Ako je to, imamo kaj lep pripomoček z njim svoje lastne časne kazni izbrisovati in zraven tega tudi še, ako hočemo, vernim dušam v vicah pomagati, njihovo ondotno terpljenje zljajševati ali jih celó od ondot reševati; in ako je to, si zamoremo tudi po tej poti mogočnih priprošnikov pri rešenih dušah preskerbeti. Ako sv. obhajilo pomaga živim in mertvim, blagor nam, ki imamo toliko priložnost ga večkrat prejeti; blagor vernim dušam v vicah, katerim po tej poti toliko pomoči dojde; blagor njim zlasti zdaj v svetem letu, ko bodo pobožni kristjani toliko svetih obhajil prejeli, in upajmo, vsaj njih prijatli njim v prid jih darovali. Tudi za verne duše bo to nekako sveto leto; Bog daj, da bi prav veliko ljudi sv. obhajilo svetega leta, kakor tudi premnoge druge ss. obhajila za-nje darovali, da bodo tudi terpeče duše te neprecenljive dobrote deležne.

Da se bravci prepričajo, kako ima vredno sv. obhajilo razun drugih dobrot tudi še zadostivno moč za izbrisovanje časnih kazni na tem svetu, da se prepričajo posebno prijatli vernih duš, kako da zamorejo tem zapušnim sirotam s sv. obhajilom pomagati, in da bi potem vsi sv. obhajilo svetega leta kakor tudi druge sv. obhajila letos pa tudi v prihodnje za duše v vicah darovali, bo dobro to reč nekoliko pojasniti; kajti lastno prepričanje veliko pomaga zlasti še takim, ki so poprej morebiti nad tem kaj dvomili. Opustivši tukaj vse druge koristi, ktere imamo od vrednega sv. obhajila, opustivši še to, da je sv. obhajilo navadno vselej tudi kot pogoj za vdeleževanje popolnoma odpustkov, o kateri reči je drugej bolj obširno govorno, naj se le pojasni, da s sv. obhajilom zamoremo svoje lastne časne kazni izbrisovati; pred vsem pa naj bi se še bravci prepričali, da sv. obhajilo tudi vernim dušam v vicah pomaga, ako ga za-nje darujejo; da bi njim po tej poti zlasti zdaj v svetem letu veliko pomoči došlo, one pa za nas pri Bogu prosile in tudi sprošile, za kar bomo v tem svetem času Boga pri obiskovanji cerkvá prosili ali v papežev namen

*) Prekmurski Slovence pravi „svetstvo“, a ne „zakrament“.

molili, kar je tudi namen vseh teh spisov bodi si že pod tem ali drugim naslovom.

Sv. obhajilo, ako ga človek s pravo pripravo prejme, ima že samo na sebi to lastnost, da ga nagibuje k ponižnosti, h kesanju čez grehe, k ljubezni do Boga, kar ima v sebi zadostivno moč za izbrisovanje časnih kazni. Z grehom se je človek od Boga odvernil, mu pokoršino odrekal, ga razžalil; s ponižnostjo, žalostjo in ljubeznijo, ki se mu pri sv. obhajilu vnamajo, skušajo pa vse to poravnati, zadostiti. Tu on Jezusa v zakramentu sv. Rešnjega Telesa moli; obudi tri božje čednosti, ki ga spominjajo na večne resnice, na božjo vsemogočnost, dobroto, svetost; kaj vse je Bog za nas storil, terpel, umerl in v tem naj svetejšem zakramentu zapustil spomin naj večjih skrivnost našega odrešenja, zapustil nam spomin svoje neskončne ljubezni, zapustil nam samega sebe v jed in pijačo, zapustil nam v njem zastavo večnega izveličanja. Premišljeva vse to, mora se človek giniti, vneti k povračevalni ljubezni, da pade na kolena in v ponižnosti njega moli, obžaluje svoje pregrehe, ga prosi milosti, odpušanja, mu obeta nasprotno ljubezen, spolnovanje božjih zapoved, sveto, pobožno življenje, poboljšanje, sploh vse, kar Bog od nas tirja, za kar nam obeta večno življenje. Vse to pač gotovo ima zadostivno moč za izbrisovanje časnih kazni, in to tim več, ker tu obhajalec samega Boga, vir vsih čednost in gnad v svoje serce prejme, se z njim zedini, postane deležen njegove božje nature.

Tu poslušaj Jezus prošnje ponižne duše, ki ga prosi odpušanja grehov in zasluženih časnih kazni. Bo li Bog tako ponižne prošnje zavergel, on, ki je rekel: „Če bi tudi mati zapustila svojega otroka, jaz te ne bom zapustil?“ Ne. Pri sv. Obhajilu človek samega sebe Bogu daruje, mu s tem vse, kar je in kar ima, v dar prinese; pač si moramo misliti, da ga Bog ne bo brez plačila pustil, temuč da ga bo uslišal, odpustil mu ne samo malih ali odpustljivih grehov, ampak odpustil mu tudi več ali manj časnih kazni. Glej kristjan, vse to zamo-reš zadobivati pri vsakem sv. Obhajilu, za to milost Boga prosi tudi pri sv. Obhajilu za sveto leto! Zapomni si pa, da se navadiš vsako jutro namen narediti, se odpuštkov vdeležiti; naredi se vsako jutro po nasvetu sv. Lenarta Portomavriškega tako-le: „Želim se danes skoz celi dan odpuštkov vdeležiti, kolikor mogoče veliko“; in kot prijatelj vernih duš, še pristavi: „in jih za duše v vicah darovati“; glej, da zlasti pred sv. obhajilom na to ne pozabiš!

(Dalje nasl.)

Zlati rudnik.

II.

Kako silno imenitno opravilo je sv. maša.

Dar, ki se daruje pri sv. maši, je Jezus Kristus sam. V stari zavezi so darovali vole, teleta, jagnjeta; zdaj pa se daruje Jagnje Božje, Božji Sin! S tem je vse povedano. Nobeden ne more kaj višega, kaj častitljivejšega, kaj imenitnejšega izreči ali ljudem naznaniti. Lavrencij Justinijan po pravici piše, da ni je daritve, ktera bi bila na sebi višji, ljudem bolj zveličavna, Bogu bolj všeč, kakor daritev, ki se daruje pri sv. maši.

Res je, ko bi kdo imel vse človeške jezike ter vso človeško zgovornost v oblasti in bi si prizadeval noč in dan, bi vendar ne mogel zadosti pojasniti in dopovedati, kako visoko, sveto in prečastitljivo opravilo je sv. maša. Zato ni čudo, da se svetniki nikoli niso naveličali sv. cerkve, v kateri je sv. Rešnje Telo shranjeno, in so bivali s toliko gorečnostjo ne le pri eni, ampak pri več

ss. mašah. Ni čudo, kar terdi sv. Janez Zlatoust, da med maševanjem je ves altar z angeli obdajan, ki se tam zbirajo v čast Jezusa Kristusa, darovanega Božjega Jagnjeta. Ta svetnik tudi naznanjuje, kar je slišal od zanesljive osebe, da neki služabnik Božji je v trenutku povzdigovanja vidil, kako je velika množica angeljev v svetlobnih oblačilih doli z nebes prišla, ter so okrog in okrog altar obstopili in so se v spoštljivem obnašanju onod mudili, kakor podložni pred svojim kraljem. In to verovati, pristavlja ta svetnik, mi ni nič težavno; zakaj kjer je krali, tam je tudi kraljevi dvor. Sv. Avgustin pravi, da angeli se celó apustijo na zemljo kakor služabniki mašnikov, se krog njega v množicah zbirajo, da mu pomagajo v njegovem vzvišenem opravilu.

Kako svet je tedaj ta kraj, ker se tako imenitne reči v njem godé! Daruje se Jezus; On je klavni dar za tebe, za tvojo srečo, ljubi kristjan. O ko bi ti zapopadel, kako lepo opravilo je to, angeljem se pridružiti, nebeški dar v duhu in resnici moliti in Očetu v nebesih ga darovati! Jezus postane na altari klavni dar; pristopi tudi ti, če moreš, vsak dan, napravi tudi ti klavni dar, in ga tam daruj. Zakolji in zatri tiste svoje naj hujše nagnjenja in strasti, ki te motijo, da popolnoma Bogú ne služiš. Zakolji napuh, ki ti brani v ponižnosti moliti Jezusa, očitno skazovati sv. vero, spoštovati po dolžnosti mašnike Gospodove, skazovati češenje cerkvi, križem, svetim podobam, kadar memo greš. Zakolji nagnjenja k razuzdanosti, samopašnosti, nepokoršini, krivici, jezi, lenobi, — položi skesan ta dar k daru na altarju in šel boš s ponižnim in skesanim cestinarjem opravičen iz tempeljna Gospodovega. Križ in mučenstvo je življenje slehernega kristjana, ako je res kristjan, in ti naši križi in mučenja se posvečujejo, pa tudi zljajšujejo, ako jih pokladamo h klavni daritvi Jagnjeta Božjega na altar, če je moč, naj rajši vsak dan pri sv. maši. Zato tudi mašniki Gospodovi vsak dan darujejo, to je, mašujejo. Kako se mora z dušo vred naše telo darovati, učí sv. Pavel, ker opominja, da moramo svoje telesa skazovati kakor živ, svet, Bogu prijeten dar. (Rim. 12, 1.) Čisto, neomadežano, sveto mora telo z dušo vred biti, da bo Bogú prijeten dar. O varite se omadežanja, predragi mladenči in vse keršanske serca, zatirajte, morite, koljite strasti, in darujte Bogú svoje vojske, svoje premagovanja, svoje zatajevanja, da bodete živ, vselej Bogu prijeten dar.

Nimam časa, pravijo marsikteri, nimam časa vsak dan pri sv. maši biti. Res je, mnogi, posebno delavni ljudje po deželi nimajo časa ob delavnikih veliko k sv. maši hoditi; ali v Ljubljani in po drugih mestih, tudi po terjih in večih vaseh je toliko šolske mladine in drugih ljudi, kateri imajo ali lahko najdejo čas, vsak dan ali skor vsak dan pri sv. maši biti. Šolska mladina, ki vživa tolike dobrote od staršev in neštevilnih drugih dobrotnikov, je posebej zavezana moliti za-nje, nikjer pa ni priložnosti toliko darov sprositi za-se in za dobrotnike, kakor ravno pri sv. maši. Ako bi mi bilo dano, napravil bi dva velika taborja, enkrat za moško, drugi pot za žensko mladino, in klical bi jim: O predragi mladenči, blage deklice, poslušajte! Zlati rudnik je vam odpert, hitite, hitite iskat in pridobivat si zlata; kupujte z njim sebi in svojim staršem in dobrotnikom časno in večno srečo! Zdelujte o večerih svoje naloge in naučite se, kar vam je odkazano; zjutraj pa tudi pridno k delu vstajajte in ko imate vse v lepem redu, hodite k sv. maši, kar se dá, z vso marljivostjo: Jezus, vaš naj bogatejši prijatelj, vaš naj ljubeznjivši dobrotnik vas tamkaj čaka z vsimi milostimi in darovi; pridite, zajemajte teh zakladov za-se in za svoje skerbne in ljube očete in matere, za svoje dobrotnike in dobrotnice! Daruje se za vas nebeško Jagnje; pojdite, darujte tudi vi svoje na-

gnjenja in strasti s tem, da jih premagujete in zatirate iz ljubezni do njega; njemu izročite dušo in telo z vsimi njunimi močmi, recite: Jezus, le tebi živim, Jezus, le tebi umerjem; Jezus tvoj sem in hočem biti živ in mertev!

Lepo piše veliki prijatelj mladine, učeni škof Dupanloup (r. Düpanlú) o izreji mladih hčerí po vstavih, kolegijih, ter pravi oziroma na sv. mašo: „Res, da ni neogibno potrebno, da bi otroci po odgojišnicah vsak dan bili pri sv. maši; vendar kako dobro je, ako se dan prične s slišanjem svete maše. Pristavimo še to, da slisanje sv. maše za nje ni trudivna, še manj pa pritežna vaja. Prav dobro so podočeni o visoki skrivnosti, ki se obhaja njim pred očmi; pač vedó ceniti velikost keršanske daritve; vedó, da je naj svetejše opravilo . . . , nadaljevanje daritve na križu. Teh velikih in pobožnih misel, ki so jim lahke in katerih visokost jim je znana, se tudi naj manjši otroci vdeležujejo z naj bolj živo priserčnostjo. Vsi imajo bukve v rokah in z bogoljubno pazljivostjo spremljajo svete obrede daritve in z njo sklenjene molitve.“

Znano je, kako je sv. Ljudovik, francoski kralj, bil vsak dan pri dveh ss. mašah, akoravno je ko kralj imel gotovo toliko opravil, kakor malokdo. Grajali so ga o neki priliki dvorniki, češ, da državnim opravilom tako potrebni čas obrača na imenovano cerkveno pobožnost. Kralj je zvedil to godernjanje in je odgovoril: „Lej, lej, kako rámeno skerbni so ti gospodje! Ako bi jaz na lov ali na igro obračal dvakrat toliko časa, obljudim, da nobeden izmed njih bi ne bil ne besedice graje čerhnil.“

Pač bridko bodo obžalovali, kateri po mislih omenjenih dvornikov svoj dragi čas zgoli na časne reči obračajo. Kaj namreč bode poslednji dan pomagalo človeku, ako bi tudi vesoljni svet pridobil, svojo dušo pa pogubil?

Pridni strežnik pri sv. maši.

Eno gotovo naj lepših opravil imajo mladi dečki, kateri pri sv. maši strežejo; da bi se le vselej tudi tako lepo obnašali, kakor se spodobi tako častitljivi službi! Sv. Vaclav, češki vojvod, kterega spomin je ravno te dni obhajala sv. Cerkev, je imel naj večje veselje v tem, ako je mašniku pri sv. maši stregel. Tudi je sam z lastno roko za sv. mašo pšenico sejnal in za mašno vino grozdje izžemal. Pa danes ne bom pisal o tem bogoljubnem vojvodu mladenču, ampak o nekem drugem pridnem ministrantu iz Egipta; ime mu je bilo Abulhair Bišarah, sin nekega egiptovskega Jožefa, vendar ne tistega, o katerem sv. pismo toliko lepega in ginljivega pripoveduje.

V začetku prešnjega stoletja je eden katoliških duhovnov iz velikega egiptovskega mesta Kaíre po sloveči reki Nilu pribrodaril do teržiča Setfeh-a. V tem tergu je staloval družinski oče Jussuf (Jožef) Bišarah, koptovskega rodú, med domačini posebno čislan mož. Kopti, po arabsko „Gupti“, so prvotni egiptovski rod, od kterega ima tudi dežela svoje ime; „Gupt“ namreč je po koreniki ravno to, kar Egipt.

Tega Jussuf-Bišarah-a je katoliški misijonar pridobil za sv. katoliško vero, in z njim še nekaj drugih. Tudi Ráhamé (po naše: usmiljenka), Jožefova žena, je sprejela katoliško vero.

Veliko sta imela ta dva terpeti zaradi sv. vere, vesela pa sta bila, da sta bila vredna zavoljo Jezusa Kristusa psovanje in preganjanje prenašati. Preganjavci pa so jeli spoznavati, da vera, ktera dela ljudi tako dobre,

usmiljene in poštene, mora prava vera biti, in več tisoč se jih je spreobrnilo in so prestopili v katoliško Cerkev.

Sinček Jožefov in Ráhaméjin, rojen l. 1714, je pri sv. kerstu dobil ime Abulháir (tudi Abulhêr), kar pomeni „oče dobrote“, ali poseben dobrotnik.

Abulháir je imel 6 lét, ko pride v Setfeh neki misijonar iz Rima. Berž ko verli mašnik dečka zagleda, je spoznal, kako posebno nedolžen in poln ljubezni do Boga je ta blagi deček. Pripeljal ga je bil namreč oče k njemu, da naj bi ga blagoslovil. Bil je ta otrok čist kakor angelček in ves ljubeznjiv; nič lahkomišljenega, nič prederznega ni bilo v njegovem obnašanju.

Misijonar ga blagoslovi v imenu trojedinega Boga. Vselej pa, kadar je gosp. misijonar obiskal dečkovega očeta, mu je sinček šel naproti, poljubil roko in prosil sv. blagoslova.

Podaril je misijonar dobremu dečku podobo Marije Device z Jezuškom, in podobo sv. Alojzija. Ti podobi je sinček v mali sobici priterdil na steno, si napravil majhen oltarček; tje je zahajal večkrat čez dan in opravljal je svoje molitve.

Vsako jutro je prinesel novih cvetlic iz očetovega vrtá, spletal vence, si ozališal altarček in obhajal je tam svoje male slovesnosti in praznike. Tudi je na altarček pokladal kake darila, ter mu je to bilo nekako darovanje. O sobotah si je pritergoval od zajuterka nekatere dateljne, jabelka ali citrone. Proti večeru je te darove vzel z altarja, in po privoljenji očeta ali matere jih je podaril prvemu revežu, ki ga je ravno naletel.

Večkrat ga je mati našla, ko je bil globoko zamišljen pred oltarčkom in je molil k Mariji. „Ti si moja Mati, ljubim Te. Jaz sem Tvoj služabnik, o Marija!“

Kakor marsiktere matere, tako je tudi pobožna Ráhama, predno je sama šla k počitku, pogledala k svojemu Abulhairu, kamor ga je o pravem času spravila leč, da je vidila, če je vse prav in varno. In pri tej skerblijivosti je bila v serce ginjena, ko je vidila, kako je deček imel roke na persih sklenjene v podobo križa, v rokah pa je stiskal majhen mednat (mesingast) križec, kterega mu je bil g. misijonar djál na vrat. Nekterikrat je slišala, kako je tudi v spanji šepetal presladki imeni Jezus in Marija.

Odveč bi bilo praviti, kako je bil tudi delaven in postrežljiv ter je očetu in materi pomagal, v čemur koli je mogel.

K svojemu oltarčku je včasi pripeljal kacega pridnega novospreobrnjenega dečka in sta skupaj hvalo Božjo péla.

Gosp. misijonar je v svojem stanovanju, v spodnjem oddelku, imel sobo, ktera je bila vravnana v podobo nekake cerkve, kjer je maševal. Abulhair pa je bil njegov priden strežnik, ministrant pri tem svetem opravilu. Pač dobro bi bilo, ako bi ga bili mogli viditi marsikteri naših porednih strežnikov, ki velikrat mašnika in ljudi motijo s svojim napačnim obnašanjem, ker radovedno krog sebe in po ljudéh zijajo, nočejo rok sklenjenih kviško držati in več družih napák počenjajo v cerkvi, v sakristiji in velikrat tudi zunaj cerkve. Taki poredneži poznejši leta nimajo blagoslova Božjega in večkrat se jim prav hudo godí, ker v svojih deških letih niso hotli lepo Bogu služiti.

Ob nedeljah je Abulhair precej po kosilu hitel k gosp. misijonarju v kapelico, kjer so se otroci učili keršanskega nauka. V tem času je bil sam ves zbran pred sv. Rešnjim Telesom. Kako se je njegova čista duša o tacih urah pečala s svojim Bogom, tega bi ne vedili, ako bi on sam poznejša leta ne bil razodel nekemu Bišaj-u, ki ga je na potu iz Egipta v Rim spremljal. Bog sam mu je bil o tacih prilikah učenik duhovne molitve in svetega premišljevanja.

Malo čez 12 lét je imel Abulhair in bil je že tako izučen, da mu je gosp. misijonar več mladih pa nevednih verstnikov v oskerb in nauk zročil. Hodil je tudi pogosto k sv. spovedi. Presunljivo je bilo njegovo prvo sv. Obhajilo. Pravil je svojemu tovaršu Bišaju, da po prvem sv. Obhajilu mu je Bog njegovo dušo tako povzdignil k nebeškim skrivnostim, da je njegov duhovni pogled v nebeške lepote segal.

(Konec sledi.)

K življenjopisu † č. g. Antona Pintar-ja

bodi pritaknjena še naslednja ginljiva čertica, ki smo jo prejeli od č. g. Janeza Volčiča.

Kakor so Železnikarji že od nekdaj radi in z velikim zaupanjem k Mariji v Sušo hodili, tako še posebej vem za neko dobro in skerbljivo mater, ki je s svojim sinom, takrat učencem sedme šole, o šolskih počitnicah neko jutro v Sušo šla k sv. maši; po sv. maši v Suši pa je rekla: „Pojdiva zdaj še na Zali Log k Mariji“. In šla sta in še tukaj molila, potem pa v Železnike domu se vernila. Gotovo se ne motim, če rečem, da je takrat svojega otroka posebno Mariji izročevala. Ta mati je že v večnosti, upam da pri Bogu. Ta njen sio je pa 8. vel. serpana 1841 v cerkvi Oznan. Dev. Mat. Marije pri čč. očetih Franciškanih v Ljubljani novo mašo pel, — ravno tisti dan, ko je bila farna cerkev Marije Device na Zalem logu po ranjem preč. knezoškofu Antonu Alojziju posvečena, — je kot mašnik potem v treh farah že pri cerkvah Matere Božje služil — zdaj pa že 17. leto teče, odkar je za župnika pri Marijni cerkvi ravno tukaj na Zalem logi — v moji revni osebi. Ravno zato pa, ker vem in spoznam, da mi je Marija že veliko milosti in pomoči izprosila, in tudi po hudi in nevarni bolezni in dolgem hiranji s svojo priprošnjo me še pri življenji ohranila: sem želel toliko bolj še kaj posebnega v njeno čast storiti, in ako bi bilo mogoče, njej v Suši večji, primernejši in častitljivi cerkev postaviti. In ravno to, da sem zoper vse pričakovanje, pri vseh mnogih ovirah in zaprekah, premogel vendar še to izpeljati in doveršiti, še za prav posebno milost in srečo spoznam. Zdaj pa edino to še želim, da bi presv. Devica in Mati Marija, kateri v čast sem omenjeno hišo Božjo s pomočje mnogih dobrotnikov v Suši napravil, tudi meni v nebeški domovini prostorček zadobila in pripravila! —

Naj bode vse v večji čast Božjo, v slavo Mariji presv. Devici, svetemu Jožefu in svetim trém Kraljem, pa v blagor in zveličanje našim dušam!

Na Zalem logi v dan velike Gospodnice 1878.

Anton Pintar, župnik.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (*Pomoč dušam v vicah.*) Za približno joči mesec listopad, ki je posvečen dušam v vicah, bralcem in sploh vsim prijatlom ubogih duš v vicah toplo priporočamo lepe molitvene bukve: „Pomoč dušam v vicah“, ki jih je izdala katoliška družba v Ljubljani in so namenjene in posebno pripravne pospeševati sercu človeškemu tolikanj ljubo pobožnost za duše v vicah in so torej vredne, da bogoljubni Slovenci za-nje zvedó in po njih sežejo.

Te bukve imajo dva dela; prvi del (str. 1—140) ima naslov „Premišljevanje“; drugi del (str. 141 do 320) „Molitve in pobožnosti“. — Prvi je naučni (teoretičen); v njem se opisuje bistvo vic, v čem da je

terpljenje vernih duš, in da je mogoče, pa tudi naša dolžnost, kakor tudi naš silni dobiček, njim pomagati. Premišljevanja, poduki, nagibi in prigodki razdeljeni so po zgledu Šmarnic na vse dni meseca listopada.

Drugi del je pa djanski (praktični), ker ima podobo navadnih molitvenih bukev, ki zamorejo kot take s svojimi molitvami za sv. mašo, spoved, sv. obhajilo, sv. križvega pota, z raznoterimi litanijami in mnogoverstnimi družimi molitvami slehernemu pobožnemu kristjanu služiti v cerkvi in doma.

Po pravici se smé reči, da te bukve nimajo zastoj naslova „Pomoč dušam v vicah“, in da po svojem namenu, obsegi in notranji vravnavi morejo se šteti med naj boljše te verste. Ako jih človek pazljivo prebira, zdi se mu, kakor da bi bil sam v duhu prestavljen v vice, ter bi ondi v duhu gledal nepopisljive bolečine terpečih duš, slišal njih jok in zdihovanje, ko milo pomoči prosijo. Ob enem so prijatlu vernih duš, bi rekel, kakor na jezik položene molitve in pobožnosti, katerih naj se posluži, ter jim tako zdatno pride na pomoč.

Ker je tedaj vravnava teh bukev taka, da vérne k pomoči dušam v vicah silno vnéma, je zelo želeti, da bi jih ljudje brali, in toraj da pred vsem za-nje zvedó. Zato zlasti častitljive gg. duhovne vljudno prosimo, naj o priložnosti svoje ovčice blagovolijo opomniti na omenjene bukve ter jih jim primérno priporočiti. Pomagano bo s tim gotovo več ali manj dušam v vicah; pa tudi njih prijatli bodo od Boga stotérno poplačani, ker njim na pomoč hité, da bi jih rešili iz kraja terpljenja, kakor tudi tisti, ki so druge vnemali za to pobožnost, jo razširjevali, priporočevali in priskerbovali njim med drugim tudi bukve, ki so vernim dušam v pomoč namenjene.

Dobivajo se rečene molitvene bukve pri katoliški družbi v Ljubljani (stari terg št. 13) po 50 kr. terdo vezane; lično vezane v platnu veljajo 65 kr., z usnjatim herbtom 70 kr., vse v usnji 75 kr., z zlato obrezo 1 gl. 10 kr.

Dr. Ant. Jarc.

predsednik katoliške družbe.

Iz Ljubljane. (*Bulgarski škof Monsign. Menini.*) Pretekli petek je bil v Ljubljani preč. gosp. P. Robert Menini, škof Metellopolitanski, in partibus, koadjutor Filipopolskega in Sofijskega škofa v Bulgariji, kteremu je za naslednika odmenjen. Ta gospod, posebno učen in na vse strani spreten in zmožen, je avstrijski podložnik, rojen Dalmatinec, ki je na Dunaju doveršil pravniške študije, bil pravdosredni koncipient in opravil „rigorose“, potem pristopil v kapucinski red in je veliko misijonaril po Tirolskem, Laškem, Terzaškem, poslednjič pa v Rimu bil izvoljen škof za Bulgarijo. Sv. Oče sami so mu naložili, da naj v prid Bulgarov sprejme višepastirsko butaro. Znavši dalmatinsko narečje se je v šestih mescih toliko izučil bulgarščine, da že pridiga v tem jeziku. Namen njegovega popotvanja je ta, da bi dobil pomočkov za vstanovo semeniša in bolnišnice v Filipopolji. Iz Ljubljane, kjer je bil o nepričujočnosti premilg. kneza škofa priljudno sprejet od preč. gosp. stolnega prošta Jož. Zupana, pri kterem je kosil, in pn. gg. korarjev, je odrinil v Terst, podal se bode na Francosko in v druge kraje ter bo 1. listopada zopet v Filipopolji.

Bili smo Slovenci dozdej le bolj v zvezi z Bulgari adrijanopoljskega oddelka; po milg. škofu Robertu se lahko vdeležujemo nadalje tudi misijona bulgarskega po oddelkih filipopoljskih in sofijskih, in ako v omenjeni namen iz dobrotnih rók kak pomoček pride, bomo take darove pošiljali naravnost v Filipopolje temu škofu.

Kako dobro so sv. Oče Leon tudi s to volitvijo zadeli, se vidi od tod, ker Monsign. Menini ima zaupanje pri vsem filipopoljskem prebivavstvu; razkolniki slo-

vanski in gerški so med seboj v prav hudem sovraštvo; do katoliškega gosp. prelata pa obojni imajo zaupanje, hodijo k pridigam in sicer z njim občujejo. Ko so imeli Ciril-Methodovo cerkveno slovesnost v onem mestu, je prišlo par stotin mestnih ljudi raznoterega verstva skupaj pred škofov dvor zahvalit se in skazat svoje veselje in zaupnost. Poprej še je mestni načelnik sam prišel in ponudil svojo pomoč k tej slovesnosti, pri kateri je bila velika cerkev vsa napolnjena. Tudi to je pravil še posebej, da ondotno razkolno ljudstvo ni sovražno katoliški Cerkvi in je toraj upanje, da delavnost ondotna boče sad rodila. Bog živi naše predrage brate Bulgare!

Iz Bohinjske Bistrice, 27. kim. (Poterdilo in zadeve ondotne cerkve.) Prejeli smo naslednje pisanje in zanašamo se, da bo na vse strani prav, ako ga čast. občinstvu izročimo:

Visokočastiti gospod vrednik! Odkar je zadela našo farno znana nenavadno velika nesreča in škoda, sem po v. čast. vredništvu „Zgod. Danice“ prejel že 300 gl. 40 kr. a. v. in je potem še daljnih sem namenjenih darov naznanjenih (ki bodo precej zopet odpravljeni na pošto. Vr.).

Ker je težavno vsacemu posebej, se tukaj v imenu cele fare skupno vsem preblagim dobrotnikom in dobrotnicam kar naj lepše zahvalujem za tako hitro in dobrovoljno pomoč, za katero naj Vam je dobrotljivi Bog bogati povračevalc.

Zares prav obilo skušamo sočutje in tudi dejansko pomoč vseh dobromislečih; pa smo je res silno potrebni, ker brez farne cerkve v zimo gremo, ker so nam domači pripomočki pošli, štroskov pa že zdaj, preden se še pozidovanje zopet prične, z vradnimi preiskavami in drugimi začasnimi napravami prav obilno imamo. S priserčno zahvalo za vse že prejete darove sklenem tedaj naj ponižniši in naj zaupniši prošnjo za daljno milodarno naklonjenost vseh blagoserenih duhovnih in neduhovnih, znanih in neznanih rojakov, naj ostane neprikrajšana tako lepo že vpeljana radodarnost, dokler nam ne doide zdatna pomoč, kakoršne doma še iskati bi bilo preobčutljivo za farmane, dasi tudi še vedno nepričakovano dobrovoljne.

Prosim Vas, prečastiti gospod vrednik, postavite potem v „Danico“ mojo zahvalo in moje prošnje.

Lepo prosim, kolikor je le v vaši moči, dobrotnike posebno naši cerkvi naklanjajte, ker če gre za cerkev, so liberalci vsi nasprotni, zato naj pa dobromisleči se posebno še na cerkev pred vsem ozirajo — za kaki drugi namen tudi kaki liberalec še kaj dá, za cerkev ne.

Bog Vam plati vsim obilno dobrotnikom blagodušnost!

J. Mesar.

Pod Čavnom. (O rimskem popotvanji. [Dalje.]) Omenil sem zadnjič, da Rimljani Marijo Devico neizrečeno časté. Priča temu so zraven cerkvá tudi velikanske piramide in obeliski po terjih, na katerih se pogostoma vidi zala Marijina podoba. Velikanski ti stebri — sem ter tje nekteri iz enega samega kamna — postavljeni so, kakor napis na njih kažejo, v različnih dobah od rimskih vladarjev, sv. očetov papežev, in so večinoma še ostanki starih ajdovskih kipov in stebrov, na katerih so bile svoje dni podobe malikov ali pa rimskih cesarjev. Zdaj je na verhu teh, kakor sem rekel, ali podoba Marije Device, sv. Petra, sv. Pavla ali pa gola podoba sv. križa. Zopet čudo božje previdnosti in nezapopadljive skrivnosti! Poganstvo daje pričevanje kristjanstvu! — Ne vém za druge, ali mene so ti spominki neizrečeno ganili. Le bati se je, da sedanja vlada svojo roko stegne tudi na te priče kristjanstva, ker liberalni brez-

verski svet nič tacega terpeti ne more in bi še Boga, če bi mogel, spravil iz nebés kakor ga spravlja iz cerkev.

Pa še nekaj o češčenji Marije Device. Po Rimu se vidi konec ulic, po voglih hiš. po štacunah, po delavnicah, kavanah, pivarnah i. t. d. skoraj povsod lepo okinčana podoba Matere Božje, ali na platnu ali iz bele marmorja, in pred njo goré o večerih in tudi cele dneve, lampice, navadno pa plin (gaz). To je nam romarjem močno dopadlo. Nekega večera, ko smo se v mesto vračali, peljaje se po neštevilnih njegovih ulicah, ogledovali smo kaj z veseljem to svečavo in serce nam je kipel radosti, da se Mariji toliko časti skazuje. Ali bi ne bilo lepo in dobro, da bi tudi pri nas v vsaki, še tako revni bajtici imeli vsaj ob sobotah malo lampico v Marijino počesčevanje? *) Tù in tam vidijo se po ulicah med hišami celó altarčki z Marijino podobo, pred katero se očitno na večer litanije prepevajo ali druge bogoljubne molitve opravljajo. O, kako prijetno je romarju hoditi po tacih ulicah! Toda pekleski sovražnik in njegovi pomočniki že stegujejo svoje kremplje na te blage spominke. O žalostnih tacih bogoskrunskih činih brali smo nedavno, in tudi nekaj dni pred našim dohodom v Rim, bila je omazana in vderta neka krasna taka podoba, posvečena v bližini Angeljskega grada (Via Borgo)! Pa kaj? Nesramna druhal, ki je barbarski ta čin moderne ère doprinesla, raznesla je hitro, da je to delo klerikalcev in duhovnov, ki so s tem hotli pokazati slovanskim romarjem, kako se vera v Rimu spoštuje. Pač pekleska zlobnost, podobna uni v Ankoni, ko so neki Lahi krivi denar po mestu raztrosili, potem pa nas obdolžili, da smo jih mi v blaženo mesto zanesli! Zvit je ko kača, pravijo včasih. Gerdo to početje in oskrunjenje zbudilo je občeno grajo in še liberalni „Messagero“, kterege hranim, pisal je tačas o tem pomembni besede: „Sia clericale, sia liberale, un uomo onesto e che si rispetta, non scende mai cosi basso“. V popravo razžaljenja Marije Device razpisala se je hitro na to po vsih glavnih cerkvah tridnevnicca z izpostavljenim Najsvetejšim. No, kakšno pa je to ljudstvo v Rimu, utegnili bi kdo vprašati? Ljudstvo je dobro in katoliško. Meni je bilo všeč, in sploh mislim, da vsim romarjem. Po cerkvah je vedno polno ljudi pri sv. mašah. Bratovščine so močno razširjene, še celó fantiči, ki so nam pri mašah stregli, imeli so posebne bratovske oblačila in na persih znamnja dotične bratovščine. Neki duhoven pri sv. Klemenu mi je pravil, da je ljudstvo sploh vse zapisano v bratovščine. Ob nedeljah in praznikih so štacune večidel povsod zaperte in vse suje v cerkve. Ss. zakramenti prejemaajo se prav pogostoma in z veliko pobožnostjo. Ljudstvo po cerkvah nikjer zijál ne prodaja in tudi ne stoji, temuč je vse, bogato ali ubogo, imenitnega ali nizkega stanú, na kolenih klečé ali mirno sedé v molitev vtopljeno. Lep nauk za naše mesta. Oh, kako je pa sem ter tje pri nas!? Kako celó na kmetih!

Ženske se v Rimu nosijo sploh sramožljivo in ni viditi tiste nespodobne obleke, kozlarije po domače, kakor je v Terstu ali v Gorici, in zvečer tudi ne nahajaš očitnih ponočnih potepink (feminas luxuriosas), ki so velika sramota vsakemu kraju, kjer se kaj tacega terpi, kajti dokler se kaj tacega terpi, o oliko ni besede. Sploh v noč ženstva po Rimu malo vidiš.

Kletvine v Rimu ni; mi je — sicer v naše veliko začudenje — v osmih dnéh nismo slišali nobene. Tù ali tam zdersne se kakemu preobloženemu živinčetu, ali pade ena ali druga oseba, terčijo ena na drugo kočije,

*) Tudi pri nas se po štacunah že močno nahaja Marijina podoba, kar pričuje, da tudi Slovenci Marijo Devico prav goreče časté.

prijeti se ena ali druga nesreča; ali vendar kletvine ni slišati iz nobenih ust. Lahki sicer, kakor je znano, strašno in gerdo preklinjajo, ali v Rimu ne. Gerda pa ta navada vrinja se, žali svetu! že nekaj lét močno v naše prijazne dežele.

Dalje se v Rimu prav ojstro deržé petki in sobote. Obedovali smo v soboto v eni naj večjih lokand, „la Rosetta“ imenovani, ki ima prostora za 150 gostov, ali opazili nismo, vsaj mi ne, nobenega, da bi jedel mesnih jedí. Zraven mene sedel je stotnik, ali kar že je bil, pri drugi mizi obedovali so drugi imenitni gospodje; pa uživali so le postne jedí. Tudi po družih mestih gornje Italije smo opazili, da se tretja cerkvena zapoved še precej vestno spolnuje. Poglejmo pa v Terst ali v Gorico! Izjeme so pa povsod, se vé da, tako tudi v Rimu in po Laškem.

Sploh ljudstvo v Rimu je dobro, papežu in veri vdano, pobožno, postrežljivo in priljudno. Odkar pa je nova vlada v mesto priderla, priderlo je z njo tudi marsikaj slabega in hudega. Veliko se je v mestu od tistega časa spremenilo in se spreminja dan za dnevom. Pogostoma godé se nerednosti, tatvine, zvijače, napadi in tudi umori; vidi se zasmehovanje duhovnov in vere ter motenje službe Božje. Odtod taki in enaki čini, kakor poprej omenjeni zoper podobe Marije Device. Še več, po ulicah, s kervjó tisučernih mučencev posvečenih in namočenih, godé se hudodelstva, ki se poprej pod papeževo vlado nikdar godíe niso in ki spominjajo na čase divjih barbarov. Sv. mesto, poprej mirno in tiho, dobiva podobo rovarjev in prekucuhov. Dobro, da se nam romarjem ni nič hudega zgodilo! Bog in ss. Ciril in Metod so nas varovali! Drugač pa bi bilo ne mara, ako bi ne bili pred 13. julijem iz Rima odrinili.

Kako daleč da še seže hudobija, ne vemo. Upamo pa, da se čuvaj sv. Cerkve kmalu oglasi, zlobne namere in sklepe divjaštva prečerta in vlado, ki vse to podpira, po vrednosti strahoval bode in ukrotil.

Pomočnica.

Marija premila, ti rajška danica,
Bodi v nebesih nam vsem pomočnica;
Marija ljubljena, pomagaj nam
Revnim sroticam.

Si roda človeškega mati postala,
Božja previdnost na zemljo te dala;
Te dušica vsaka naj počasti,
Mati milosti!

Nadloge nas tarejo, ljubljena mati!
V sili ne vemo se nikam podati;
Zatoraj pritečemo radi vsi
K svoji Materi.

Bolezni pa stiskajo naše domače,
Solze spokornosti vsaki pretače,
Pomoči si revica poželi,
Oh pomaj nam ti!

Cvetličic dišava ves svet napolnuje,
Serčice naše pa vedno žaluje;
Marija le ti nas razveseliš,
K nam ko zadišiš.

Obupnosti tema nam serce obdaja,
Strah pogubljenja nas vedno spreha;
Ti zvezda Marija nam up deliš,
Kadar zablíšiš.

Oj sveti, le sveti nam, rajška Danica!
Bodi popotnikom zvesta vodnica,
Naj srečno potujem gor v nebo,
V družbo angelsko.

S. Gaberc.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

3. vinot. S. Kandid m. — 4. S. Frančišk Seraf.
— 5. Ss. Placid in tovarši. — 6. S. Brunon op. — 7. S.
Justina dev. — 8. S. Brigita. — 9. Osemnajsta nedelja
po Binkoštih. Ss. Dionizij in tovarši.

V molitev priporočeni:

Neka dobra mati z dobrim sinčkom in z vso družino za prav obilen blagoslov Božji v dušni in telesni prid. — Več nasprotnikov in sovražnikov dobrega in ljubivcev posvetnjaštva. — Stara žena na bolni postelji, ubožna, da si ne more zdravila kupiti, za ljubo zdravje, ako je volja Božja. Marija Zdravje bolnikov, usliši nas! — Nekdo serčno priporoča v bratovsko molitev N. lj. G. svojega prijatelja, mladega moža, že 4 leta bolnega, za ozdravljenje, ako je Božja volja. Zahvala se naznani po „Zg. Danici“. — Neka oseba se priporoča v bratovsko molitev za zdravje v glavi in tudi za dušno zdravje. Ako bo uslišana hoče po „Danici“ naznaniti. — Dva bolna gg. duhovna serčno priporočena. — Neka oseba v dušnih in telesnih potrebah prav gorko priporočena.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

3. vinotoka. Tovaršuj z bližnjim s priserčnostjo, pa tako, da bo bližnjemu brez škode in Bogu brez razžaljenja.

4. Bog je vsim stanovem toliko podelil, kolikor jim je potreba za dosego svetosti; tudi naj bolj popolnoma čednosti se dajo zediniti z nizkostjo stanú ali s slabostjo spola.

5. Glej, da tvoji podložni ne začno o tebi misliti, da si otóžen in čern; utegnili bi to pripisovati pobožnemu življenju in le-tem sploh neprijazni postati.

6. Kteri so bogati posvetnega veselja, so ubožni z duhovnim veseljem; kako malo prave dobrovolje je pri njih, se jim navadno pozná že po zunanjem.

7. Govôri manj ko moreš sam o sebi, bodi si v dobrem ali v slabem pomenu; tudi v poslednje se zalezuje svojevoljnost.

8. Bodimo vselej spodobni, tudi ko smo sami; sej smo zmeraj v pričujočnosti Božji in njegovih angelov.

9. Sv. Duh ne gre v tisto hišo, kjer se slišijo tožbe, prepir in ropot.

(Vse poleg sv. Frančiška Sal.)

Opomba. Mesec vinotok (oktober) je posvečen angelom.

Zdihljej k angel-varhu.

O angel Božji, Bog mi te
Za brambo, varstvo zročil je;
Ti me brani, ruzsvetljuje,
Ti me vódi, gospoduj!

(100 dni vsaki pot, popolnoma odpustek enkrat v mescu z navadnimi pogoji, ako se celi mesec vsaki dan opravi.)

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Gg. bogoslovci se imajo 1. vinotoka (okt.) oglasiti pri preč. svojem vodstvu.

Orgljaraska šola se prične 5. vinotoka (oktobra).

Wetzer und Welte Kirchenlexikon, 12 lepo vezanih zvezkov in register popolnoma nov in ne še rabljen, ki je stal 82 gl., se dobi za 25 gl. Naslov prodajalca se zvê pri vredništvu „Zg. Dan.“

Die sieben Gaben des heil. Geistes in ihren Wirkungen mit vollständigem Gebetbuche zu Ehren des heil. Geistes von P. Jos. Schneider S. J. — 336 str., je prav dobra knjiga, ki obsega razlago sedmerih darov, ima vsakdanje molitve in mnogotere opravila za Binkošti, za čas sv. birme, razne dnevnicke itd. — vse k sv. Duhu. (V katol. bukvarni.)

Druga prav dobra, zlata vredna knjižica, zlasti za dijake, je: „Die Perle der Tugenden“, von P. Adolph v. Doss, 148 str. (Ravno tam.)

Pritožba in pomoč. Sliši se pritožba, da neki šolci so se z molitvijo norčevali in niso hotli zvečer skupne molitve opravljati. Zdravilo je blizo: samo slavnemu šolskemu vodstvu ali pa zadevnemu veronaučnemu profesorju naj se taki tič naznani; bode vidil, kakošen red bo dobil iz npravnosti in kam bo z njim dospél. — Kdor „povzdigovanje duha k Bogu“ psuje, njegov blagoslov je šel po vodi.

Poterdilo in zahvala. Naslednji prečastiti gospodje, oziroma farni vradi, so darove za pogorelce na Dobračevi podpisanim naravnost poslali: Matija Jeriha, spovednik v Loki, 10 gl.; Janez Demšar, župnik v Ledinah, 12 gl.; Karol Tedeschi, župnik v Gorjah, 10 gl.; J. Sušnik, kaplan v Selcih, 5 gl.; A. Stenovic, kaplan pri sv. Križu, 2 gl.; Jernej Ramovš, župnik v Poljanah, 70 gld.; A. Jamnik, župnik v Sorici, 6 gld.; J. Jereb, župnik v Dragi, 10 gl.; L. Škufca, župnik v Leskovici, 8 gl. 40 kr.; Primož Peterlin, župnik pri sv. Lenartu, 4 gl. 95 kr.; Primož Ribnikar, župnik v Zatičini, 5 gl.; Farni vrad v Dobropolju, 2 gl. 93 kr.; M. Lavrič, župnik v Novi Oselici, 8 gl.; Fr. Boncelj, duhovni pastir v Drazgošah, 10 gl.; S. Pristov, kaplan v Ribnici, 5 gl.; Vincencij Majer, župnik v Selcih, 6 gl. 51 kr.; J. Primožič, duh. pastir na Gorah, 7 gl.; Dr. Jurij Sterbenc, župnik v Hrenovicah, 10 gold. 20 kr.; Martin Šlibar, dekan na Verhniki, 8 gold.; Al. Starè, duh. pastir na Rovi, 3 gl. Skupaj 203 gl. 99 kr. — Za vse te dobrote vsem imenovanim prečastitim gospodom in njihovim faranom prav iskreno zahvalo naznanujejo pogorelci na Dobračevi in njihov duhovni pastir

V Žiréh, 20. kim. 1881.

J. Vidmar.

V Idriji bode prihodnjo nedeljo obhajal zlato mašo č. g. Ign. Eržen, župnik v pokoju.

V Rimu bodo letos o priliki godú neomadežanega spočetja velike slovesnost. Obhajalo se bo poprej več konzistorijev (zborov kardinalov s papežem), in v god sam bo več služabnikov Božjih slovesno prištetih med svetnike.

Nesreče na železnicah. Lansko leto je bilo v zveznih državah v Ameriki na raznih železnicah 1136 ljudi pokončanih in 3958 ranjenih; izmed popotnikov je bilo 143 usmerteni in 1613 ranjenih: med vradniki raznih društev je bilo 546 mertvih in 208 ranjenih. Poleg teh je našlo smert še 447 oseb iz raznih vzrokov, n. pr. pri vožnji čez mostove, iz neprevidnosti itd. — Skupno

število vseh potnikov po železnicah je bilo 600 milijonov, to je, 41 milij. več od lanskega leta. Bog vé, koliko je bilo framasonov in brezvercev med nesrečneži, ki niso pri strašni osodi nobenega zdihljeja k Bogu obudili!

M.

Popravek tisk. pomote. Pri darovih iz Škofje Loke naj se bere: Koledniku sv. Miklavža 85 gl. (namesto 83); za pogorelce v Knežaku pa 27 gold. (namesto 20). — Str. 296 — „Oddani darovi“ naj se popravi pomota in bere: „za pogorelce v Knežaku 103 gl. (namesto 110 gl.).“

Dobrotni darovi.

Za pogorelce v Knežaku: Č. g. župn. A. Jerina 2 gl. Iz Doba 5 gl. — Neimenovan 2 gl. — Starološka fara po preč. g. dekanu M. Kožuhu v namen sv. leta 5 gl. — Hotiška fara 2 gld. — Po monsign. dek. Križaju iz spodnj. Tuhina 5 gl.

Za pogorelce v Dobračevi v Žirovski fari: Starološka fara po preč. gosp. dekanu M. Kožuhu v namen sv. leta 5 gl. — Iz Doba 5 gl. — Neimenovan 2 gl.

Za pogorelce v Cerkljah: Starološka fara po preč. g. dekanu M. Kožuhu v namen sv. leta 5 gold. — Iz Doba 5 gl. — Preč. g. župnik Karol Tedeschi 5 gl. — Hotiška fara 2 gl. — Po mons. dek. Križaju iz spodnj. Tuhina 3 gl. 70 kr.

Za razne in naj potrebniji pogorelce: Č. g. J. T. 1 gl. — Farani v Ljubnem 1 gl. 20 kr.

Koledniku sv. Miklavža (za novo cerkev v Bohinjski Bistrici): Starološka fara po preč. gosp. dekanu M. Kožuhu v namen sv. leta 90 gl. — Farani v Ljubnem 18 gl. 12 kr. — Č. g. župnik J. Teran 5 gld. — Č. g. Ant. Jerina, župnik v pok., 10 gl. — Hotiška fara 7 gl. — Iz Doba 14 gl. — Neimenovan 2 gl. — Iz Mekin č. g. župnik in farmani 13 gld. — Iz št. Lovrenca po č. g. župniku A. Hočevarji (druga zbirka) 10 gl. 19 kr. — Milg. prošt dr. A. Jarc 10 gold. — Oseba po č. g. M. Šarabonu 1 gl. — Neka gospodičina po č. g. Jož. Erkerji 20 gl. — Po mons. dek. Križaju: iz Nevelj 5 gl. 61 kr.; iz Tujnic 10 gold. 58 kr.; iz spodnj. Tuhinja 10 gl. 47 kr. — Želimljani 5 gl.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Dobrotnica po č. g. J. Porentu 5 gl. — Milgsp. prošt dr. Anton Jarc 10 gl. — Iz Stare loke po preč. g. dekanu M. Kožuhu 65 gl. — Hotiška fara 6 gl. 37 kr. — Č. g. Jan. Čibašek iz št. Vida nad Cirknico 2 gl. — Neim. z Dunaja 1 gl. — G. Fr. K. v Gorici 1 gld. — Neka gospodičina po č. g. Jož. Erkerji 4 gl. — M. B. 5 gl.

Za študentovsko kuhinjo: Pn. g. dekan M. Kožuh 5 gl. — Č. g. J. Z. 5 gl. — Č. g. J. Jerič 1 gl. — Č. g. J. Porenta 1 gl. — Posestnica M. K. 1 gl. — L. D. 40 kr. — Gosp. Karol Polak 15 gl. po č. P. Angeliku. Č. g. Jak. O. 1 gold. 70 kr. — Preč. g. župnik Karol Tedeschi 3 gld. — Č. g. župnik. Jan. Eder 8 gld. — Milg. prošt dr. Anton Jarc 3 gl. — Neimenovan 1 gl. Č. gsp. Jan. Čibašek, župnik v št. Vidu nad Cirknico, 2 gl. — Č. g. župnik J. T. 1 gl. — Č. g. Mart. Barlič 1 gld. — Neimenovana oseba po mons. J. Križaju 1 vel. križavec. — Č. g. mestni župnik J. Rozman 3 gld. — Č. g. J. Dernovšek 1 gl.

Za zvonove v Štangi: Č. g. župnik J. T. 5 gl.

Za sv. Očeta: Starološka fara po preč. g. dekanu M. Kožuhu v namen sv. leta 15 gl. — Neimen. 2 gld. — Č. g. J. Čibašek, župnik v št. Vidu nad Cirkn., 1 gl.

Za afrikanski misijon: Marija Gerjol 1 gl.

Za bratovščino Naše ljube Gospe presv. Serca: J. M. 1 gld.